

GRAN ANGULAR

L'estalvi en salut el portem als gens

La medicina personalitzada que afavoreix l'eficiència del diagnòstic i la reducció de costos és ja una realitat que necessita més impuls

ANNA PINTER
BARCELONA

Rebre un tipus de quimioteràpia menys agressiva en lloc de la que es diagnòstica a tothom, o prendre cinc fàrmacs per problemes de cor i no quinze perquè s'adequa més a les característiques dels teus gens, per exemplificar-ho d'una manera simple, no només és un benefici per al malalt, sinó també per al tocat sistema de salut. Ser més eficient i eficaç és possible gràcies a la medicina personalitzada, considerada la medicina del segle XXI. Des que l'any 2003 es van publicar els avenços de la descodificació del genoma humà, la medicina personalitzada és un camí sense retorn. Els avenços en genètica i genòmica ajuden a preveure la predisposició d'una persona a contractar una malaltia o la seva reacció a determinats medicaments.

El tema és que amb aquestes tècniques es poden desenvolupar noves formes de diagnòstic i tractament farmacològic ajustades a les necessitats de cada pacient. Un estudi dels EUA calcula que a l'any hi ha 2 milions de reaccions adverses als medicaments, considerades greus, que costen al sistema sanitari 136.000 milions de dòlars l'any. Amb una medicina que tingués en compte els gens de cada malalt, aquesta xifra es podria estalviar.

Tot i que no està quantificat econòmicament, a l'Estat espanyol es considera que entre un 8% i un 10% dels ingressos a ur-

Una imatge d'una manifestació en contra de les retallades en salut. ARXIU

gències són deguts a reaccions als medicaments per qüestions genètiques, un nombre gens menyspreable. I seguint en les xifres, Jordi Rodon, metge del servei d'oncologia mèdica de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron (un dels centres que més han avançat en investigació d'oncologia personalitzada), explica que si es fa un diagnòstic molecular abans de fer el tractament oncològic l'estalvi pot arribar al 67%.

Però malgrat els beneficis de la posada en marxa d'aquests nous sistemes, el camí s'espera llarg. "La complexitat de la genòmica per una banda i la distància que existeix encara entre recerca bàsica i clínica, les empreses i l'administració sanitària, impedeixen que els ciutadans es pu-

guin beneficiar de la medicina personalitzada encara", explica va Luis Serrano, director del centre de Regulació Genòmica (CRG), a la taula rodona organitzada per Biocat sota el títol *Com impulsar la medicina personalitzada a Catalunya*.

Serrano augurava que hi haurà un boom de ciutadans que voldran seqüenciar els seus gens i els tindran guardats a l'iPhone, però encara no existeixen ni les aplicacions ni la recerca bàsica per tractar aquesta valuosa informació d'una manera completa.

El gran repte és, doncs, com explicava Joan Salgado, director de projectes de la firma Gendiag, ser capaços de desenvolupar les aplicacions. "I Catalunya té molt a dir en aquest camp", deia.

Joan Sabater Tobella, president d'Eugenomic, a la porta de l'empresa. ARXIU

Eugenomic, per apropar clínics a la recerca genòmica

A. P. BARCELONA

El prestigiós bioquímic Joan Sabater Tobella, doctor en farmàcia i farmacèutic especialista en bioquímica clínica, que va posar en marxa a Catalunya la detecció precoç de fenilcetonúria i d'hipotiroidisme, s'ha convertit als 70 anys en un emprenedor.

Al mes de setembre va aixecar la persiana d'Eugenomic, una companyia dedicada a difondre la medicina genòmica entre els metges, que ha desenvolupat eines d'aplicació d'aquesta medicina. "El nostre objectiu no és tant treure beneficis, sinó que els professionals de la sanitat puguin aplicar aquests coneixements en benefici dels pacients", explica Sabater Tobella, president de la firma.

La història d'Eugenomic es va gestar després que Sabater Tobella publicés el llibre *Medicina personalitzada posgenòmica* i s'adonés que l'obra tindria poc impacte pràctic si no l'acompanyava de formació continuada especialitzada. Així que va crear una web de formació per a experts. Amb aprenentatge assistit

per ordinador, Eugenomic aspira a transmetre coneixements de manera senzilla i trencar la paraització que genera entre els facultatius un fenomen tan nou.

EINES. Paral·lelament ha desenvolupat dues eines úniques que fan la feina més fàcil per implementar la medicina personalitzada. El primer és un programari que ha suposat una inversió de 600.000 euros, autofinançada per Eugenomic. "Es tracta d'una aplicació informàtica que ajuda el metge a receptar fàrmacs adequadament en funció dels gens del pacient", explica. L'altra eina és i-Nomic, una base de dades, que detecta les interaccions entre diferents fàrmacs i entre fàrmacs i hàbits de vida del pacient. La tercera pota d'Eugenomic són els estudis dels perfils genètics: la firma ofereix la possibilitat de realitzar una anàlisi de 25 perfils diferents amb un cost que van dels 100 als 1.000 euros aproximadament. Com explica Sabater Tobella, tenen un acord amb un laboratori de Luxemburg que s'ocupa de realitzar les anàlisis.

Ara pots fer-te subscriptor de L'Econòmic

Tel. 972 18 64 80
www.leconomic.cat

Oferta especial llançament 47 €/any

El salmó català

Si vostè és dels que comencen el diari per la secció d'economia perquè sap que allà hi troba les claus per entendre millor el que passa al món, L'Econòmic és el seu millor alià. El nou salmó català posa al seu abast el món de l'empresa i l'economia del nostre país, des del rigor, l'anàlisi i la reflexió.

L'economia, més a prop